

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

Mihael Ramšak,
ZAG, Dimičeva 12, Ljubljana

FEHRL

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

---

Hrup kotaljenja avtomobilskih pnevmatik:

Pri višjih hitrostih prevladujoči vir hrupa cestnega prometa

Cilj slovenskega prispevka k projektu:

- Ugotoviti vpliv značilnih vozni površin, ki so v uporabi v Sloveniji, na emisijo hrupa cestnega prometa,
- Uporabiti ugotovitve izvednih meritev pri pripravi smernic za ocenjevanje vozni površin v novih članicah EU

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

---

- Zbiranje podatkov in priprava pregleda deležev posameznih vrst obrabnih plasti vozni površin v slovenskem cestnem omrežju

Baza podatkov Direkcije Republike Slovenije za ceste.

Na razpolago detajlni podatki o vrstah vozni površin za okoli 30% cestnega omrežja.

Privzeto, da so deleži posameznih vrst vozni površin za teh 30 % omrežja značilni za celotno cestno omrežje.

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

---

Prevladuje uporaba treh značilnih vrst vozni površin:

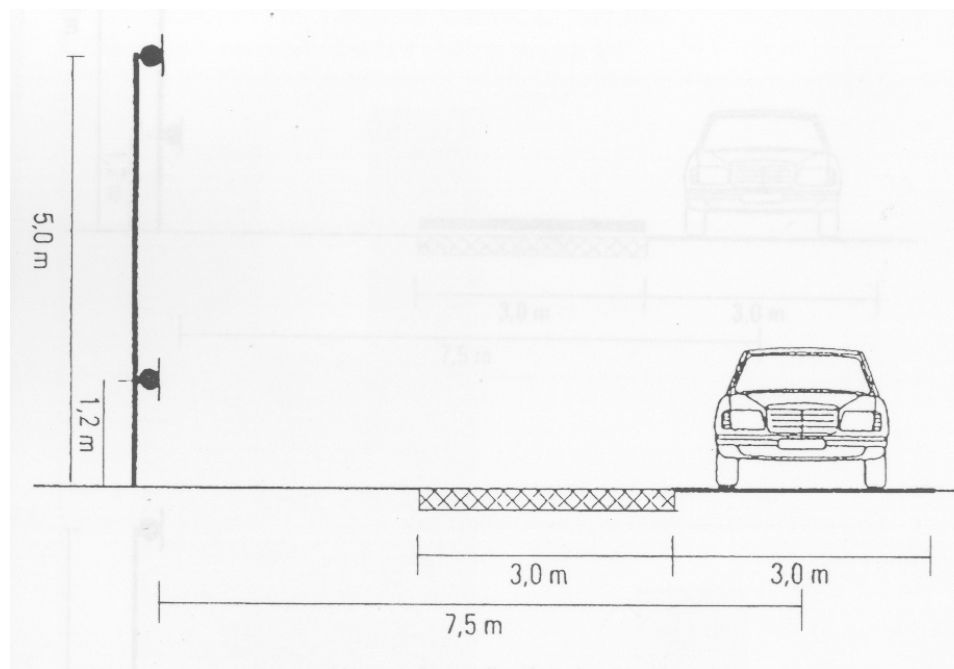
- Drobir v bitumenskem mastiksu DBM 8s,
- Bitumenski beton BB 8s,
- Bitumenski beton BB 11s.

Te vozne površine predstavljajo skupaj okoli 70% evidentiranega dela vozni površin .

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

Meritve hrupa mimovozečih vozil -

- standard SIST EN ISO 11819-1: 2002

Izvajanje meritev ob glavni cesti G2 - 102/1461

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

Hkratne meritve maksimalne A- utežene ravni zvočnega tlaka L_{Amax} in hitrosti v posameznih mimo vozečih vozil.

Tri kategorije vozil:

- Osebna vozila (min. 100)
- Dvoosna težka vozila (min. 30)
- Večosna težka vozila (min. 30)

Minimalno skupno število težkih vozil = 80.

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

---

Za vsako kategorijo vozil se določi regresijska krivulja maksimalnih A – uteženih ravni zvočnega tlaka v odvisnosti od logaritma hitrosti .

S pomočjo regresijske krivulje se za referenčne hitrosti določi povprečne maksimalne A – utežene ravni zvočnega tlaka L_{veh} .

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

Za vsako obravnavano vrsto vozne površine so bili določeni **statistični indeksi SPBI** za sestavo prometa, privzeto po standardu SIST EN ISO 11819-1, in sicer:

- za sako kategorijo vozil
(osebna vozila, dvoosna in večosna teška vozila)
- za vsak hitrostni razred
  - majhna hitrost 45 – 64 km/h,
  - srednja hitrost 65 – 99 km/h,
  - velika hitrost ≥ 100 km/h.

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

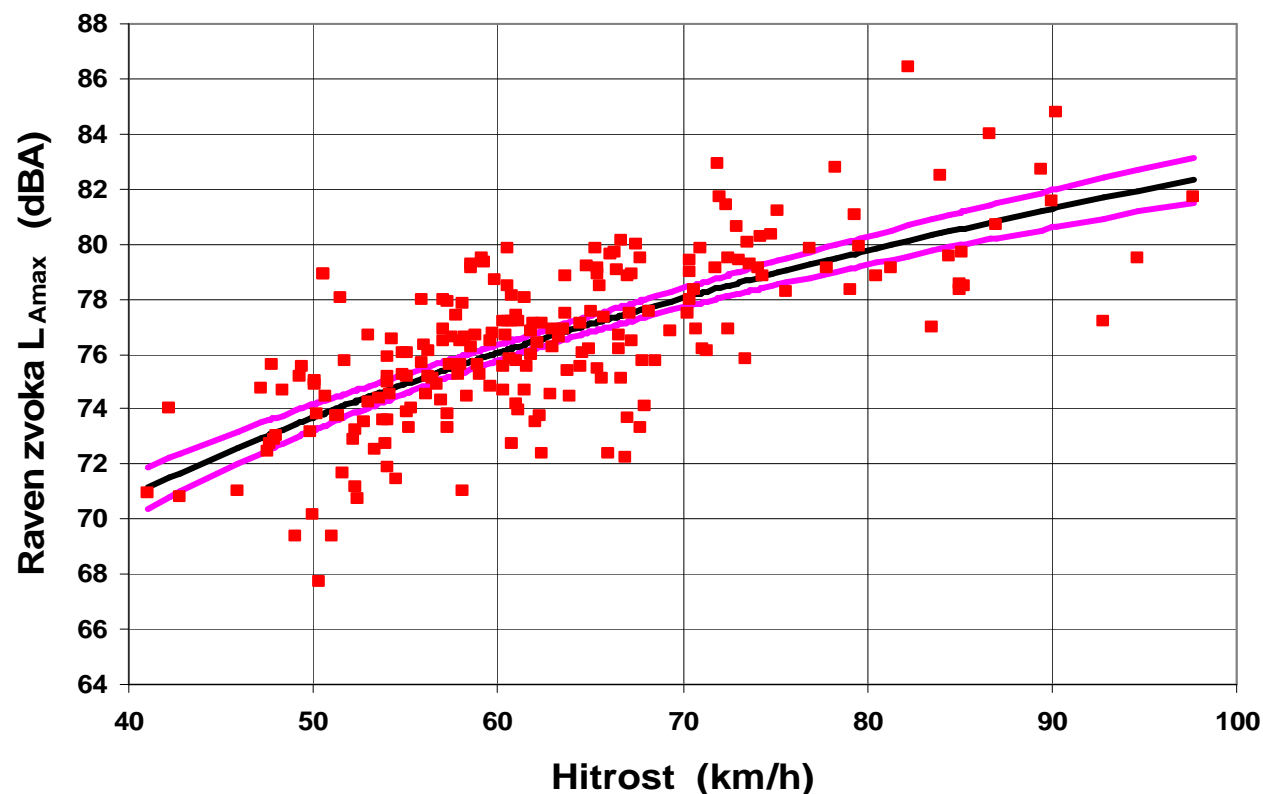

Testne lokacije z značilnimi vozni površinami

Vrsta vozne površine	Starost (leta)	Razred hitrosti	Cestni odsek	Oznaka cestnega odseka	Del cestnega odseka z obravnavano vozno površino
DBM 8s	8	majhna	Domžale - Trzin	R2 - 447/0294	km 0,656 – km 1,570
BB 8s	9	majhna	Logatec	G2 - 102/1461	km 0,000 – km 1,672
BB 11s	3	majhna	Sp. Brnik - Moste	G2 - 104/1137	km 1,000 – km 2,700

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

Značilni rezultati SPB meritev za vozno površino BB 11s, osebna vozila

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

---

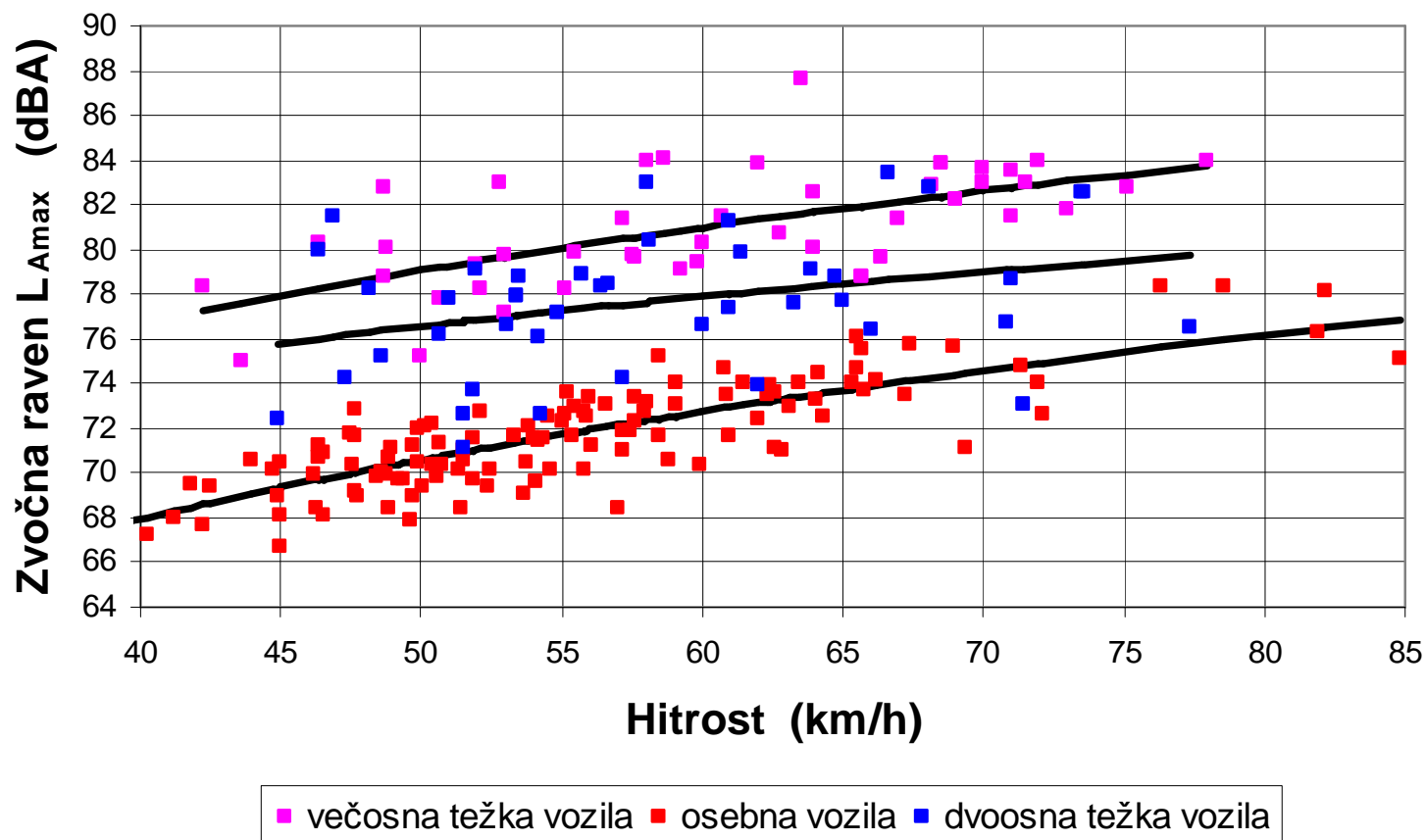

Območje med zgornjo in spodnjo krivuljo predstavlja negotovost regresijske krivulje.

Za ponazorjeni primer je negotovost najmanjša pri hitrostih okoli 60 km/h = območje okoli povprečne hitrosti obravnavane kategorije vozil na cesti.

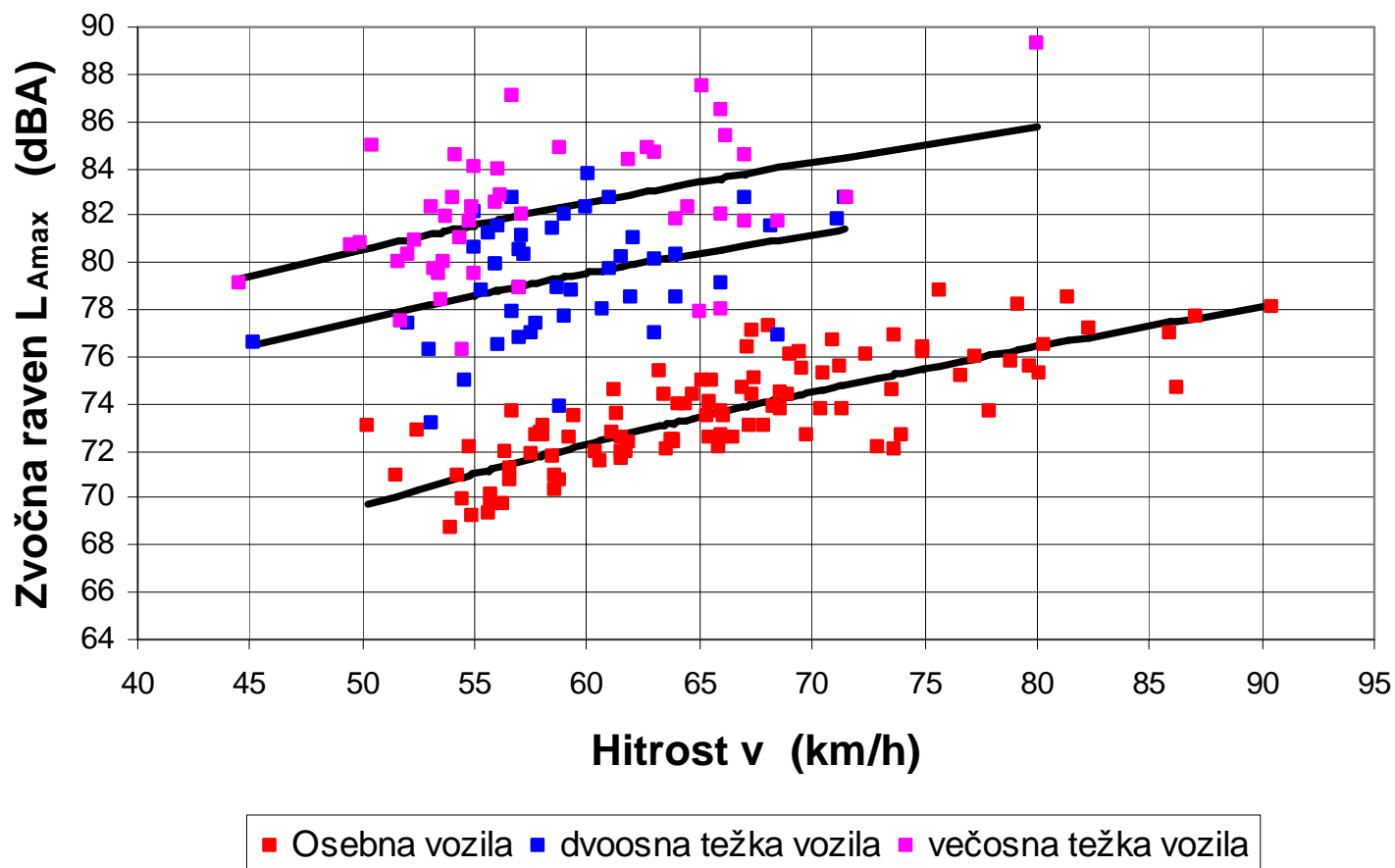
Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

Rezultati SPB meritev za vozno površino DBM 11s

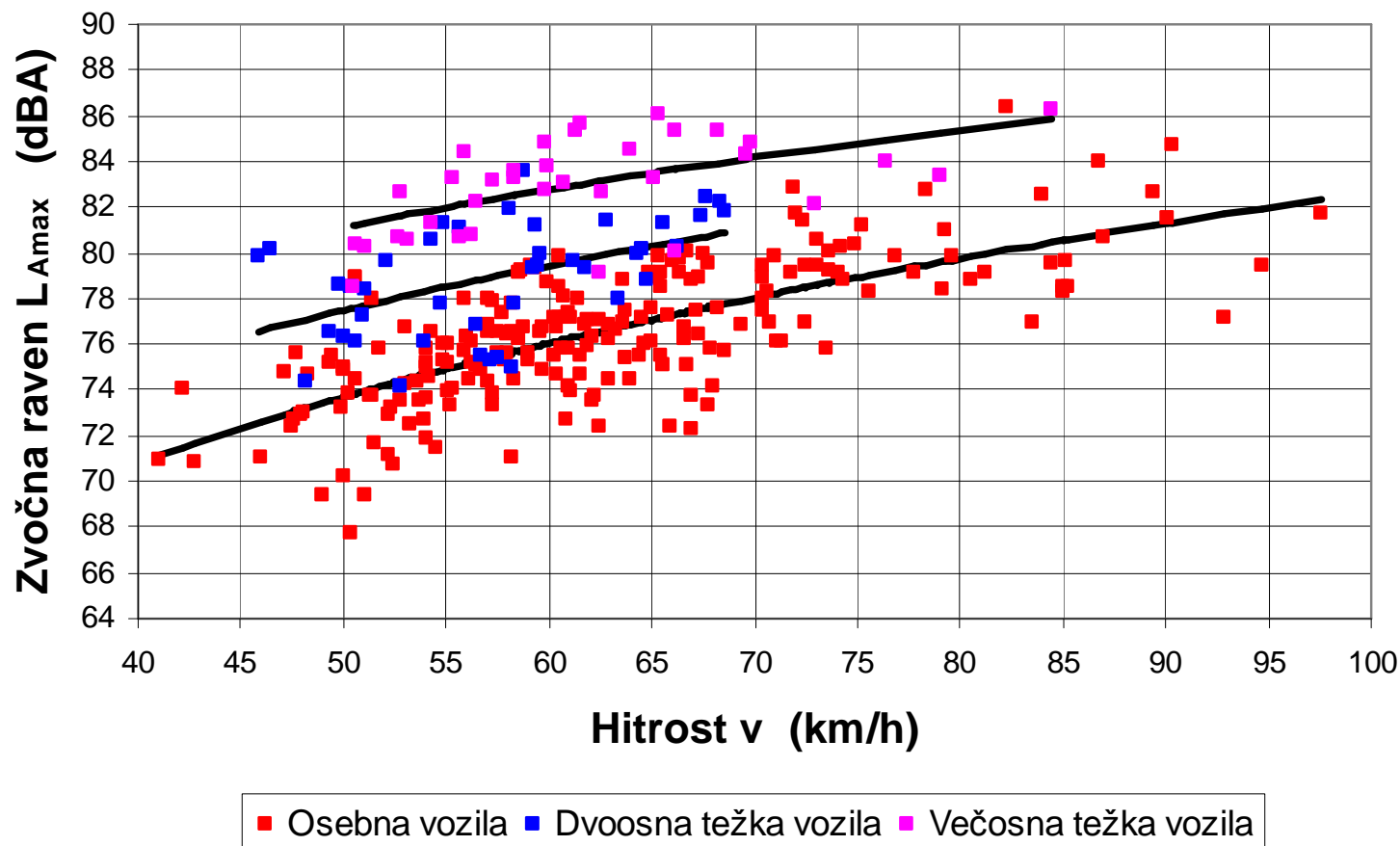
Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

Rezultati SPB meritev za vozno površino BB 8s

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

Rezultati SPB meritev za vozno površino BB 11s

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

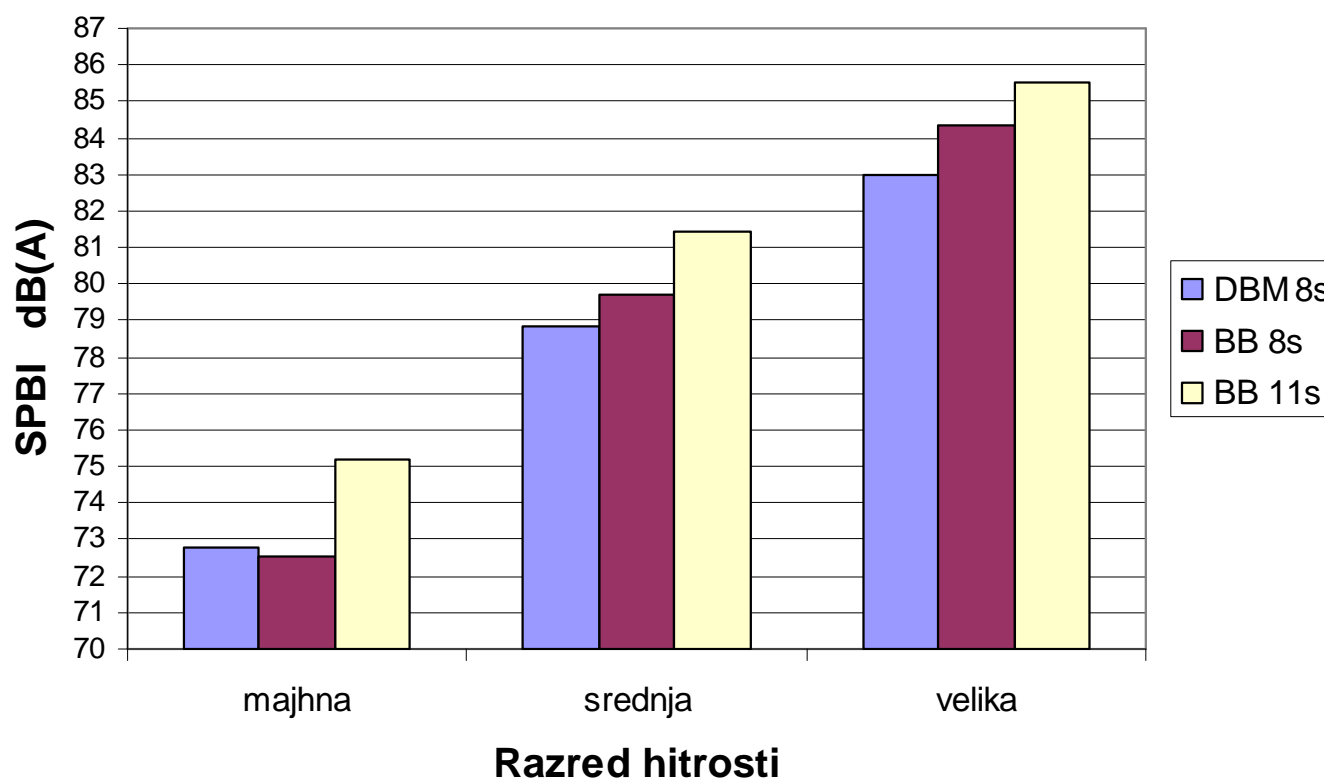

SPBI indeksi za obravnavane vozne površine

Razred hitrosti	SPBI dB(A)		
	DBM 8s	BB 8s	BB 11s
majhna	72,8	72,5	75,2
srednja	78,8	79,7	81,5
velika	83,0	84,4	85,5

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

Primerjava SPBI indeksov za obravnavane cestne površine (upoštevana temperaturna korekcija)

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

Razlika SPBI indeksov za obravnavane cestne površine (upoštevana temperaturna korekcija)

Razred hitrosti	Δ SPBI dB(A)		
	DBM 8s	BB 8s	BB 11s
majhna		-0,3	2,7
srednja		0,9	1,7
velika		1,4	1,1

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

Razlika SPBI indeksov za obravnavane cestne površine (upoštevana temperaturna korekcija)

Razred hitrosti	Δ SPBI dB(A)	
	DBM 8s	BB 11s
majhna		2,4
srednja		2,6
velika		2,5

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

---

Ugotovitve

- Manjša emisija hrupa pri vozni površini DBM 8s v primerjavi z vozni površinami BB (bolj odprta tekstura med zrn v primeru vozne površine DBM),
- Manjša emisija hrupa pri vozni površini BB 8s v primerjavi z vozno površino BB 11s (vpliv maksimalne velikosti zrn),

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

---

Primerjava DBM 8s in BB 8s :

povečanje razlike med SPBI indeksi pri povečanju povprečne hitrosti

- AC 8s vs. AC 11s:

zmanjšanje razlike med SPBI indeksi pri povečanju povprečne hitrosti

Vpliv vrste vozni površin na emisijo hrupa cestnega prometa v okolje

---

Primerjava z rezultati SPB meritev na Češkem in Slovaškem

- meritve izvedene pretežno na dugačnih vozni površinah kot v Sloveniji (cementni beton, DBM 11 in BB11),
- emisija hrupa za podobne vrste obrabnih slojev se v državah, kjer so se izvajale meritve, med seboj razlikuje (npr. BB 11 in BB 11s).